

Kurā taksācijas periodā UIN deklarācijā jāiekļauj ar saimniecisko darbību nesaistīti izdevumi

Zane Korņenkova

PwC nodokļu nodaļas vecākā konsultante

Saskaņā ar [UIN likumu](#) uzņēmumiem katra taksācijas perioda ar nodokli apliekamajā bāzē jāiekļauj ar saimniecisko darbību nesaistīti izdevumi, ja tādi radušies uzņēmuma darbībā. Tā kā taksācijas periods ir viens mēnesis, dažādas situācijas rada neskaidrības, kura perioda deklarācijā izdevumi jāuzrāda. Šajā rakstā – par četrām dažādām situācijām.

UIN regulējums

[UIN likuma 4. panta](#) ceturtajā daļā noteikts, ka ar nodokli apliekamo bāzi darījumiem nosaka, ievērojot [Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā](#) vai [SFPS](#) noteiktos ieņēmumu un izdevumu atzīšanas principus.

[MK 2017. gada 14. novembra noteikumu Nr. 677 “Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normu piemērošanas noteikumi” 27. punktā](#) noteikts, ka atbilstoši UIN likuma 4. panta ceturtajai daļai izdevumus, kas veido ar nodokli apliekamu objektu, iekļauj apliekamajā bāzē tad, kad šim objektam tiek izveidota saistība, neatkarīgi no maksājuma veikšanas brīža.

Līdz ar to katra mēneša UIN deklarācijā jāuzrāda ar saimniecisko darbību nesaistītās izmaksas, ja tādas uzņēmumam ir bijušas atbilstoši minētajam deklarēšanas principam.

Prakse

Aplūkosim četras situācijas, kurās varētu rasties šaubas par to, kurā taksācijas periodā nesaimnieciskie izdevumi jāiekļauj apliekamajā bāzē.

1. situācija

Uzņēmums 2023. gada 18. augustā saņēma rēķinu par pakalpojumiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību. Pakalpojumu sniegšanas periods ir 2023. gada jūlijs. Vai šie nesaimnieciskie izdevumi jāuzrāda jūlija vai augusta deklarācijā?

Atbilde

Saņemot rēķinu 18. augustā par jūlijā sniegtajiem pakalpojumiem, rēķinā norādītā nesaimniecisko izdevumu summa jāiekļauj augusta deklarācijā.

2. situācija

Uzņēmums ir saņēmis rēķinu par reprezentācijas pakalpojumiem, un visi izdevumi iekļaujami apliekamajā bāzē kā nesaimnieciskie izdevumi. Rēķins izrakstīts, saņemts un samaksāts 2023. gada 25. jūlijā. Rēķinā norādīts, ka pakalpojumi sniegti 2023. gada aprīlī. Vai šie nesaimnieciskie izdevumi jāuzrāda aprīļa vai jūlija deklarācijā?

Atbilde

Saņemot rēķinu 25. jūlijā par aprīlī sniegtajiem reprezentācijas pakalpojumiem, rēķinā norādītā nesaimniecisko izdevumu summa jāiekļauj jūlija deklarācijā.

3. situācija

Uzņēmums ir saņēmis rēķinu par reprezentācijas pakalpojumiem 10 000 EUR apmērā, un visi izdevumi iekļaujami apliekamajā bāzē kā

nesaimnieciskie izdevumi. Rēķins izrakstīts un saņemts 2023. gada 25. augustā. Uzņēmums 8. maijā samaksāja 6000 EUR avansu. Avansa samaksas brīdī sniegto pakalpojumu kopsumma nebija zināma.

2023. gada 21. augustā samaksāti 4000 EUR. Pakalpojumu saņemšanas periods ir 2023. gada 1.–30. jūnijs. Vai šie nesaimnieciskie izdevumi jāuzrāda maija, jūnija vai augusta deklarācijā un kādas summas?

Atbilde

Saņemot rēķinu 25. augustā par 1.–30. jūnijā sniegtajiem reprezentācijas pakalpojumiem, visa rēķina summa jānorāda augusta deklarācijā neatkarīgi no maijā samaksātā avansa.

4. situācija

Uzņēmums, kura pārskata gads sakrīt ar kalendāro gadu, 2022. gada decembrī saņēma pakalpojumu 10 000 EUR vērtībā, un šīs izmaksas nav saistītas ar uzņēmuma saimniecisko darbību. Rēķinu par pakalpojumu uzņēmums saņēma un samaksāja 2023. gada janvārī.

Vai šie nesaimnieciskie izdevumi bija jāuzrāda 2022. gada decembra vai 2023. gada janvāra deklarācijā?

Atbilde

Ja pakalpojums saņemts vienā pārskatā gadā, bet rēķins citā, tad ar saimniecisko darbību nesaistītus izdevumus iekļauj pārskata gada pēdējā deklarācijā, proti, šajā situācijā 2022. gada decembra deklarācijā.¹

Ņemot vērā dažādās situācijas un UIN regulējumu, secināms, ka ar saimniecisko darbību nesaistītās izmaksas iekļauj apliekamajā bāzē tajā taksācijas periodā, kurā nodokļa maksātājs saņēmis rēķinu un šim objektam izveido saistību, neatkarīgi no samaksas datuma. Izņēmums ir tikai tad, ja pakalpojums saņemts vienā pārskatā gadā, bet rēķins citā. Tādā gadījumā ar saimniecisko darbību nesaistītus izdevumus iekļauj pārskata gada pēdējā deklarācijā.

---

¹ [VID metodiskā materiāla "UIN deklarācijas aizpildīšanas kārtība"](#) 11. piemērs.